VOLUME 55, SEPTEMBER 1, 1963 **KONVENCIÓI SZÁM** No. 9. szám — 1963 szeptember 1

Evangéliumi Hirnök
GOSPEL MESSENGER

JÉZUS mondá: "De előbb hirdettetnie kell az evangéliumnak minden pogány népek között." (Márk 13:10.)

Az Amerikai Magyar Baptista Szövetség hivatalos lapja
Official Organ of the Hungarian Baptist Union of America

Jöjjön el a Te országod

(Csopják Attila hagyatékából)

Mily sok a bűn ezen a földön,
Elég, hogy ártson, rontson, öljön!
Hogy baj s nyomor legyen gyümölcse,
Szivekbe mérgét szerte hintse!
Azért kiáltunk esdve fel:
Urunk, országod jöjjön el!

Bár milliók azoknak száma,
Akik, Urunk, Téged imádva,
Szolgálni vágynak híven néked,
De sokkal több az ellenséged.
Azért kiáltunk esdve fel:
Urunk, országod jöjjön el!

Dőzsöl a gazdag, kéjnek élve,
Az árva sír, nincs, ki segélje!
Az özvegyek panasz szavára
Süket a fül, a szív bezárva.
Azért kiáltunk esdve fel:
Urunk, országod jöjjön el!

A gyermek sokra lesz nevelve,
De ah, a hit, az Ur félelme
Nem lép szivébe, meggátolják
Külső erény, vallási formák.
Azért kiáltunk esdve fel:
Urunk, országod jöjjön el!

Oh, jöjjön el a Te országod,
Teljes uralmad, igazságod,
Szerelmed életkeltő hője,
Örök világosságod fénye!
Azért kiáltunk esdve fel:
Urunk, országod jöjjön el!

"Az Ur Jézus Krisztus képét nem a festett, vagy a nyomtatott képen kell látni, hanem egymásnak az orcán."

UDVARNOKI B.

"Ezen a világon azért van nyugtalansága az emberiségnek, mert nem helyezkedett bele Isten világába."

BARANYAI

A testvériség kérdése az Ur Jézus elgondolása szerint

Előadta: Baranyai Mihály ny. teol. igazg., a New Brunswick-i konvención

Mikor az élet nagy kérdéseiről van szó, akkor a legilletékesebbek véleményét és gyakorlatát keressük. Az én feladatom ma az, hogy ismertessem a testvérek előtt, mi az Ur Jézus véleménye, a testvériség, a testvéri viszony kérdésében.

Ez a kérdés igen fontos világtörténelmi időben vetődik fel és képezi tanulmányozásunk tárgyát. — Milyen világban élünk? Mik jellemzik ezt az időt, melyben élünk? —

Világunkat általában az jellemzi, hogy az 1914-ben elkezdődött világátalakulás folytatódik tovább és ma még senki sem tudja megállapítani végső kialakulásának formáját és tartalmát.

Az egyik főjelenség, hogy a népek igyekeznek elfoglalni önállóan helyüket a világtársadalomban.

A másik nagy jelenség az egységesítés gondolata. Ez irányban kísérletezés folyik politikai, gazdasági, filozófiai és vallási téren. — Hihetetlen erőfeszítések, küzdelmek folynak az említett vonalakon. Ezek a tények személy szerint is érintenek minket, még akkor is, ha közömbösek lennénk is ezekkel szemben. Egyénből nő fel a család, egyes családokból alakul a gyülekezet, a testvériség s ezek mindegyike az Ur Jézus elgondolása szerint, a világ nagy életében fény, só és kovász kell legyen.

I. E nagy kérdés tárgyalását kezdjük meg azzal a megállapítással, hogy az Ur Jézus nemcsak elveket, teóriákat ad e kérdésben, hanem elveket is mond és azokat életpéldákban be is mutatja.

1, Az Ur Jézus szerint az igazi testvéri viszony alapja a mélységes szeretet, amely minden áldozatra kész. A mi Urunk mértéke itt ez: **"Nincsen senkiben nagyobb szeretet annál, mintha valaki az ő életét adja az ő barátaiért. Ti én barátaim vagytok, ha azokat cselekszitek, amit én parancsolok néktek."** (János 15:12-14.)

Megdöbbentően magas színvonal ez. Ha akarjuk, elalkudhatunk belőle, de akkor a testvéri lelkület és viszony már nem lesz Krisztus Urunk szerinti. Az Ur Jézus ezt tanította és tette. Az élete értünk élt szeretet-élet volt, halála megmentésünkért hozott áldozat. Pál apostol, kit a Krisztus szeretete vezetett, így ír: **"Mert közöttünk senki sem él önmagának és senki sem hal önmagának."** Ezt a szeretetet nem termelte ki önmagából Pál apostol, ez nála a Szent Szellem ajándéka volt, amelyre így utal: **"És ezen felül még egy kiváltképen való utat mutatok néktek."**

2. Az Ur Jézus szerint alkalmazandó szeretet mértéke ez: "Amit akartok azért, hogy az emberek tiveletek cselekedjenek, mindazt ti is úgy cselekedjétek azokkal, mert ez a törvény és a próféták." (Máté 7:12.) Az Ur Jézus ezt a tényt állandóan tanította és gyakorolta. — Ennél a kérdésnél nem mondhatja senki, hogy nem érti, vagy van eset, amikor nem tudná, mit gondoljon,

érezzen, vagy cselekedjék. Az Ur Jézus eme elirányítása az élet minden részét érinti.

3. Krisztus Urunk tanítása az egymáshoz való viszonyulásnál egyenlőséget és szolgálatot állapít meg.

"Ti azonban ne hivassátok magatokat mesternek." — "Aki közületek nagy akar lenni, legyen mindeneknek szolgája."

Itt nem arról van szó, hogy tehetségben, alkalmasságban egyformák vagyunk, hanem arról, hogy a több értékkel, tehetséggel biró nem használja ki a legkisebb mértékben sem fölényesen a kapott isteni ajándékokat, nem akar tekintély lenni, hanem amije van, azt szolgálatra adja és állítja be. ő több nem önmagáért, hanem több, hogy a nálánál kevesebbek többek legyenek, a gyengébbek erősebbek. Ezen a ponton igen sokan vizsgáztak már rosszul, s egyesek igen rosszul. Csak a szeretet képesít a szolgálatra. Enélkül más tanítói, irányítói, más felett uralkodók, más megalázói lesz a nálunk levő valóságos vagy beképzelt több.

II. Milyen az a szeretet, amelyről az Ur Jézus Krisztus, mint testvéri szeretetről beszél?

1. A kiinduló pontja: **"Szeretsz-e engem?"** Senki sem szeretheti testvérét igazán, aki nem szereti az Ur Jézust. Mi jórészt azért szeretjük egymást, mert az a valaki, akit én szeretek, az, akiért a Krisztus meghalt. Ha nem tudom szeretni, akiért a Krisztus életét adta — legyen az hívő, vagy nem hívő —, akkor nincs alap, amiből kiinduljak.

2. A mértéke: "Amint én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást." Hogy az Ur Jézus menynyire szerette tanítványait, nem szorul magyarázatra.

3. Ha valaki ellen szeretetlenek lettünk (vétkeztünk), mondtunk, vagy tettünk valamit, a szeretetnek ez a teendője: "Hagyd az oltár előtt ajándékodat, és békülj meg." — Isten nem fogad el tőlünk sem imádságot, sem anyagi felajánlást, vagy bármit, amit feléje mint hálát fejeznénk ki addig, míg jóvá nem tesszük azt, mit más ellen vétettünk. Ezt a gondolatot találjuk meg a Miatyánk imádságban foglalt eme szavakban is: — **"Bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek."**

4. Az Ur Jézus szava szerint, ha valaki nem a szeretet alapján cselekszik, ez a legfontosabb tennivalója: "Ha pedig a te atyádfia vétkezik ellened, menj el és dorgáld meg őt négyszem között: ha hallgat rád, megnyerted a te atyádfiát; ha pedig nem hallgat rád, végy magad mellé még egyet, vagy kettőt, hogy két vagy három tanu vallomásával erősíttessék minden szó. Ha azokra sem hallgat, mond meg a gyülekezetnek; ha a gyülekezetre sem hallgat, legyen előtted olyan, mint a pogány és a vámszedő." E gondolatkörben az Ur Jézus lényegében a vétkező megmentéséről, megnyeréséről beszél. Vajjon gyakoroljuk-é ezt?

5. Az Ur Jézus tanítása szerint, ha valaki vétkezik ellenünk és belátja tévedését és bűnét, annak meg kell bocsájtani még 70-szer hétszer is. Ez a szeretet kimeríthetetlensége a vétkező bűnös felé.

6. Jakab apostol szerint: "Hogy ha valaki tiközületek eltévelyedik az igazságtól, és megtéríti őt valaki, . . . lelket ment meg a haláltól és sok bűnt elfedez." (Jak. 5:19.)

7. Milyen az a szeretet általában, amelyre itt e kérdésnél az Ur Jézus gondol? Krisztus Urunk szeretetét Pál apostol megértette, gyakorolta és gyönyörűen ír arról. Ugy gondolom, hogy elfogadhatjuk a szeretetről szóló magyarázatát.

Az Első Krinthusi levél 13. részében találjuk a szeretet magyarázatát. Az apostol szerint a szeretet harmonikus életre segítő sajátosságok együttműködése. Van benne: türelem, szentség, más javának munkálása, alázat, illem, önzetlenség, szelídség, igazság, közösségi érzet. Lelki kincsek halmaza el. Az apostolnak a szeretetről szóló bevezető szavaiból (Kor. I; 12:31,b) és az egész 12. részből az állapítható meg, hogy ez magasabbrendű szeretet és a Szent Szellem külön ajándéka mindazoknak, akik hajlandók ezt elfogadni. A többi ajándékokat azok kaphatják, akiknek a Szent Szellem ajándékozza. A szeretet ajándékát az kaphatja, aki kéri és elfogadja. Kár lenne az ajándékok legnagyobbját nem kívánni, nem kérni és nem elfogadni. Ha ez nincs, még az ajándék kárunkra is válhat.

A testvéri szeretet kérdése a gyakorlatban.

Lehet-e olyan szeretetben élni, amilyent az Ur Jézus élt és tanított? Egy másik kérdéssel feleljünk e kérdésre. Elégséges-é a Krisztus követésében a kevesebb? Nem! Akkor kérdezzünk tovább: szabad-é nekünk másként élni? A felelet itt is az: Nem! Itt nem lehet alku és nem lehet arany középút.

1. Ilyen szeretetről a Szentírásban találunk személyi példákat.

a) Pál apostol az egyik. Valaki hivatkozhat arra, hogy mi nem lehetünk Pál apostol. De lehet ugyanaz a vágyunk és igen magas szintet érhetünk el, bizonyítja ezt a következő példa:

b) Tábitha látszólag egyszerű nő volt. A Szentírás azt jegyzi fel róla: "Ez gazdag volt jócselekedetekben és alamizsnákban, melyeket osztogatott." Tábita szeretete elérte azt a mértéket, melyet az Ur Jézus tanított.

2. Találunk gyülekezeti példákat is. a) A jeruzsálemi gyülekezet. E gyülekezetben lángoló szeretet volt. Ezért lehetett közöttük egység, megértés, mélységes öröm, igazságos ügyrendezés és belső fejlődés és rohamos szaporodás és az evangélium folytonos terjedése. — b) Thessalonikai gyülekezet. Példaképpé váltak: Macedóniában és Akhájában minden hívőre nézve. Ehhez sok és sokirányú szeretet kellett. Szeretet élt bennük és egymás iránt annyira, hogy az apostol ezt írja felőlük: "Az atyafiúi szeretetről nem is szükség írnom néktek: mert titeket Isten maga tanított meg arra, hogy egymást szeressétek." (Tess. I, 4:9.) Buzdítsanak minket e példák.

Ahol testvéri szeretet van, ott van: egység, békesség, kijelentés, az Ur ott lehet és van, megtérések vannak, Isten és a megváltás valóságának az igazolása is.

Akarjunk szeretni!
Imádkozzunk szeretetért!
Gyakoroljuk a szeretetet!

Elindul az óhazai első magyar baptista orvosmisszionárius házaspár

Irta: DR. HARASZTI SÁNDOR

Rev. Cserepka János és Cserepkáné, Dr. Ilonka Margit, két gyermekükkel, az 5 éves Katalinnal és a 3 éves Barnabással

Az Amerikai Magyar Baptista Szövetség ezévi Országos Konvencióján New Brusnwickban igen megható jelenetnek voltak tanúi a konvenció résztvevői 1963. július 12-én.

Ezen az esten a Magyar Szövetség erkölcsi támogatásként a saját misszionáriusainak kirendelte Cserepka Jánost, a torontoi magyar baptista gyülekezet lelkipásztorát és feleségét, Cserepka Jánosné, Dr. Ilonka Margit orvosnőt.

A kirendelés alkalmával Cserepka testvér volt tanára és a Magyar Szövetség Misszióbizottságának jelenlegi elnöke, Dr. Udvarnoki Béla mondott igen megható imát.

A kézrátételnél közreműködtek Orosz Atilla, a Cleveland Shaker-téri gyülekezet lelkipásztora és Baranyay Mihály, Cserepka testvérnek egy másik volt tanára a Budapesti Baptista Theologiai Szemináriumból. A hivatalos kiküldő szerv a Canadian Baptist Foreign Mission, amelynek az a terve, hogy orvosi missziót kezd Boliviában, az ottani benszülött indiánok közt, Cochabamba missziós központtal. Van ugyan már néhány járóbeteg-rendelőjük ezen a vidéken, ápolónők vezetésével, de most egy kórházat szeretnének felállítani az Amazonas forrásánál, a Chopore folyó mellett. Ha a tervek kivihetőknek mutatkoznak, Cserepkáné, Dr. Ilonka Margit lesz az új kórház szervező orvosa.

Ugy értesülök, hogy aug. 24-én szállnak hajóra New Yorkban. Huszonegy napig számítanak utazni hajón, mielőtt Chilebe érnek. Onnan 48 óráig utaznak vonaton a boliviai határig. Ezalatt átmennek az Andes hegységen, majd újabb 24 órai vonatozás után megérkeznek a Cochabamba-i missziós központba.

A munkaterületük trópusi őserdőkben, őspogány primitiv indiánok között lesz, akiknek kimondhatatlanul nagy szükségük van mind orvosi ellátásra, mind pedig a lélek orvosára, az Ur Jézus Krisztusra. A China Inland Mission-tól kaptak vagy $1000.00 értékű orvosi felszerelést, gyógyszert, használt műszereket. A Kanadai Baptista Külmissziós Szövetség adott nekik $400.00-t személyi felszerelésre (ruhák, cipők, házi eszközök bevásárlására az elkövetkező négy évre).

Rendelőjüket és bútoraikat potom pénzért eladják, hogy azon is olyan dolgokat vásároljanak, amit majd a misszió-mezőn tudnak használni. A torontoi gyülekezet Cserepka testvér lemondása folytán meghívta Dr. Udvarnoki Béla tv-t lelkipásztorának. Választ még nem kaptak. Értesülésem van arról, hogy Vajda Pál missziómunkás, az Örömhír szerkesztője és kiadója is Torontoba költözik aug. 15-ével. Az ő átköltözése bizonyára komoly nyereség lesz a torontoi magyar gyülekezetnek. A gyülekezet nyári üdülő és evangélizáló tábora továbbra is működni fog a megkezdett irányban és minden remény megvan arra, hogy még sokak nyernek ott lelki felüdülést Cserepka testvérek eltávozása után is. Schaeffer Ferenc testvér bizonyára továbbra is szemmel tartja a tábor gazdasági ügyeit és felügyel a felszerelésre.

Ugy vélem, érdemes lesz néhány szót szólnom arról a hosszú útról, amit Cserepka Jánosék megtettek Magyarországból idáig. Az Óhazai baptista külmissziós munka gondolata idősebb, mint Cserepka János és Cserepka Jánosné. Tudtommal Nagy Pál, a Magyarországi Baptista Egyház első hitközségi elnöke volt az, aki elsőnek vetette fel azt a gondolatot, hogy a magyarországi baptista hívőknek is kellene külmissziós munkát kezdeniök valahol Afrikában. Evégből mozgalmat indított az első világháború után a Szövetség gyermekmissziós lapjában, a Hajnalcsillag-ban, hogy az érdeklődő gyermekek gyűjtsenek bélyegeket és az így befolyó összegeket fordítsák egy afrikai benszülött missziómunkás (evangélista) támogatására. Ugyancsak ő kezdeményezte a gyógynövények gyűjtését hasonló célból. Végül pedig az ország összes vasárnapi iskoláit ellátta egy külmissziós gyűjtőpersellyel. A persely tetején egy hamisítatlan afrikai gyapjasfejű néger atyafi állott, fehér ruhában, összetett kezekkel, húsos piros ajkai mögül kivillanó elefántcsontfehér fogakkal s boldogan bólogatott köszönetet, mikor a születésnapját ünneplő vasárnapi iskolás leszámolt a persely nyílásába annyi ércpénzt, ahány éves volt. Utána a vasárnapi iskola résztvevői elénekeltek egy éneket a Kisénekes-ből: Örvendünk a Születésnapjának, A pogány kisgyermekek Jézusnak ... kezdetűt. Egy időben egy József nevű evangélistát támogattak ilyen módon a magyarországi vasárnapi iskolások.

Nagy Pál testvér kezdeményezése lassan-lassan bevitte a magyarországi baptisták lellkiismeretébe azt, hogy tenniök kell nekik is valamit az evangélium terjesztéséért a Csonka Haza határain túl is. Fiatal fiúk és leányok nyertek elhivatást erre a szolgálatra, mialatt az Ige tanítására figyeltek.

Ezek között különösen kiemelkedett Gerwich Amália, aki Amerikába jött, hogy idekint továbbképezze magát és felkészüljön a szolgálatra. Az ő édesapja volt az Ujpesti Baptista Gyülekezet alapító lelkipásztora. Családi körülmények arra kényszerítették Gerwich Amáliát, hogy visszatérjen Magyarországra.

De az elhivatás tüze nem aludt ki benne. Férjével, Bretz Vilmos lelkipásztorral sokakat vezettek az Ur Jézushoz és sokak szívébe plántálta bele a külmisszió iránt való szeretetet. Ezek közül egy abbahagyta addigi fogtechnikusi munkakörét és felvételre jelentkezett a Budapesti Baptista Theologiai Szemináriumba.

Kalkó József volt a neve az új szeminaristának (jelenleg Cserepka János utóda a pesterzsébeti baptista gyülekezet lelkipásztori szolgálatában). Amerre csak megfordult Kalkó József, a külmisszió iránt való felelősséget igyekezet beleplántálni a magyar baptista ifjúság szívébe.

Az ő munkájának a gyümölcse volt Ritter Sándor soltvadkerti fiatal gimnazista elhatározása, hogy ő is a pogányok evangélizálására fogja szentelni az életét.

Baranyai Mihály egyik igehirdetése után, mikor Ézsiás könyvéből idézte az Ur hívását: "Kit küldjek el és ki megyen el

nekünk?" — előrement egy fiatal leány, **Bán Rozália,** a rákoshegyi gyülekezetből és felajánlotta életét a külmisszió szolgálatára. 1935-ben történt ez.

Az események most egy ideig gyorsan követték egymást. **Mészáros Sándor,** a Hajnalcsillag akkori szerkesztője, 1936-ban **Külmissziós Mellékletet** indított a Hajnalcsillagban és Ritter Sándort bízta meg a melléklet anyagának az összegyűjtésével.

Külmissziós Körök alakultak országszerte és sok gyülekezet ifjúsága kapcsolódott be a Külmissziós mozgalomba. A dolog kezdett komoly méreteket ölteni, úgyannyira, hogy a hivatalos baptista vezetőség is felfigyelt. 1936 nyarán **Tahi Táborban,** a baptista ifjúságnak a Dunához közelfekvő (Budapesttől mintegy 30 km-re) nyári konferenciázó helyén külmissziós értekezletet tartottak az országból egybegyült érdeklődők, Mészáros Sándor, Nagy Pál, Steiner István (a Békehírnök szerkesztője) és sok fiatal jelenlétében. Ott volt Kalkó József, Ritter Sándor, Bán Rozália, Cserepka János és még sokan mások. Ott volt **Molnár Mária** református misszionáriusnő is, aki arról a munkáról számolt be, amit ő Manusz szigeten végzett a pápuák között.

Ez a sziget New Guinea-tól nem messze fekszik a Csendes Óceánban. Itt dolgozott Molnár Mária hosszú évekig teljesen egyedül, csupán a magyar reformátusok és egyéb hívők imáitól támogatva, egészen haláláig, amikor a japánok a második világháborúban egyéb európaiakkal együtt halálra géppuskázták. Hazaküldött leveleit Ivanyos Lajos könyvben adta ki 1936-ban (ha jól emlékszem) ezzel a címmel: **Hét év a kannibálok földjén.** Ez a könyv igen nagy hatással volt ezer, meg ezer magyar olvasóra, köztük Cserepka Jánosra is.

Cserepka János 1919 febr. 4-én született Püspökszilágy magyarországi kisközségben. Római katholikus szülőknek ő volt a tizedik gyermekük. Utána még két gyermek született. És most átadom a szót neki magának, ahogy leírja a megtérését és elhívását a külmissziós szolgálatra:

"Tizennégy éves koromban olvastam az Ujszövetséget, a Tékozló fiú történetét és önmagamat ismertem meg benne. Tizennyolc éves koromban ért a hívás az evangélium szolgálatára. 1936-ban Molnár Mária Tahiban beszámolt a manuszi munkájáról és Mészáros Sándor, Nagy Pál, Kalkó József, Ritter Sándor külön csoportba hívták a külmisszió iránt érdeklődőket. Gerjedezni kezdett a szívem az ott hallottak miatt. Később **Pantea Erzsébet** indonéziai üdvhadsereges tisztnő beszámolója megragadott és csendes elhatározások születtek bennem.

Sajnos, a második világháború e szándékomat reménytelenné tette. A szükséges középiskolák után a Baptista Theologiai Szemináriumban voltam négy évig Budapesten.

(Folytatás a következő számban)

EVANGÉLIUMI HIRNÖK
GOSPEL MESSENGER
Published semi-monthly by the
Hungarian Baptist Union of America
225 E. 80th St. New York 28, N. Y.

Editor — Szerkesztő:
Rev. PETRE M. ADALBERT
943 Merrill Ave., Lincoln Park 25, Mich.

Entered as second class matter at the Post office of New York, N. Y., under the Act of March 3. 1879. Accepted for mailing at the special rate of postage as provided in Section 1103, Act of October 3, 1917

Subscription fee: $3.00 per year
Előfizetés, címváltozás erre a címre küldendő:
Mr. John Szasz
1619 Edward Ave. N. E. Canton 5, Ohio

AZ A.M.B.Sz. 55-IK KONVENCIÓJA

Az Amerikai Magyar Baptista Szövetség ez évben New Brunswick, N. J.-ben tartotta meg évi nagygyülését julius 10—14-ig, Orosz E. Attila elnök vezetése mellett.

Miket, baptistákat régi szép emlékek fűznek e városban munkálkodó gyülekezetünkhöz. Többször tartottunk itt áldásos konvenciót.

E gyülekezet több, mint 50 évvel ezelőtt alakult Zborai László úttörő misszionárius és Utász János prédikátor vezetése mellett.

Azóta hosszú évek során gyönyörű munkát végeztek Fazekas J., Gazsi I., s talán legtovább Major M. lelkipásztorok. — Jelenleg Kocsis Imre e gyülekezet pásztora, ki Bikacsán prédikátort követte sorban.

Kocsis testvérnek és a gyülekezetnek keresztyén és magyaros bátorsága és vállalkozó szelleme tette lehetővé azt, hogy nagyon rövid időn belül vezetőségünk kérelmére előkészítették és fogadták a konvenciót. Itt e helyen is köszönetet mondunk áldozatos munkájukért.

Isten iránti hálával emlékezünk meg e szép és áldásos évi gyülésről. Reményünk feletti volt e konvenció. Gyülekezeteink szép számú delegátussal és vendéggel képviseltették magukat. Meglepően sokan jöttek a környéken munkálkodó gyülekezetekből. Minden este megtelt a szp nagy templom érdeklődő és Isten igéjét hallgató néppel.

Előadó testvéreinket csodálatosan használta az Ur, kik között voltak: Dr. Udvarnoki Béla, Rev. Baranyai Mihály magyarországi delegátus, ki többször tartott előadást. (Egyik előadását szóról-szóra közöljük ebben a számban.) Rev. Molnár Balázs, Rev. Fülöp Árpád, Rev. Van Der Veen. Fülöp Árpád testvérünk egyik előadását is megtaláljuk ebben a számban.

Rev. Orosz Attila elnök testvérünk vasárnap délelőtt tartotta meg elnöki előadását, sok áldással.

Az angol nyelvű istentiszteletet, melynek előadója a helybeli lelkipásztor, Kocsis Imre testvérünk volt, a rádió hullámain is közvetítve lett.

A KONVENSIÓ KIMAGASLÓ PONTJAI

A legmeghatóbb és legáldásosabb mindenesetre a vasárnap délelőtti istentiszteletek után következett úrvacsora volt, amikor a delegátusok és vendégek nagyszáma megemlékezett arról a csodálatos frigyről és szövetségről, melyet az Ur Jézus Krisztus szerzett az Ő nagy golgotai áldozatával. Kocsis, Orosz, Major és Van Der Veen lelkipásztorok szolgáltak, a diakónusok segítségével. Felejthetetlen pillanatok voltak ezek. A helybeli gyermek énekkar, Pintér testvérnő vezetése mellett, valamint az összevont nagy énekkar Hanesko János testvér vezetése mellett gyönyörű karénekekkel dícsérte az Istent.

A konvenció második kiemelkedő pontja volt, amidőn Rev. Cserepka Jánost és feleségét, Dr. Cserepka Jánosné orvosnőt, a Kanadai Külföldi Misszió anyaki támogatásával s a Magyar Baptista Szövetség erkölcsi támogatásával kirendelte a bolíviai pogánymisszió földre.

Pénteken este, a Nőegyesületek áldásos estélyén történt ez a nem mindennapos esemény, amidőn Orosz elnök, Dr. Udvarnoki Béla, a misszió bizottság elnöke, Baranyai Mihály magyarországi vendégkezeiket Cserepke testvéreinkre vetvé, a Konvenció Udvarnoki testvér vezetésével imádkozott misszionárius testvéreinkért (Erről bővebben írt a Női Rovat vezetője, Szerencsy tv.-nő.

A harmadik kiemelkedő pontja az évi nagygyülésnek a kül- és belmisszió volt. Ugy a titkári jelentés, mint a misszió bizottság évi jelentése a fő sulyt a misszió komolyabb folytatására fektette. Szerény véleményünk szerint nem az elangolosodás a főoka misszió munkánk hanyatlásának, hanem sokkal inkább az önzés és hanyagság. Gondoljunk csak arra, mikor hívtunk meg valakit utoljára istentiszteletre, vagy mikor tettünk bizonyságot egy bűnben élő embernek az Ur Jézus Krisztus megmentő kegyelméről és erejéről? Ez évi konvenciónk azt üzeni gyülekezeteinknek: Vissza Béthelbe, vissza az első szeretethez, amiből kiestünk, vagy ki esőfélben vagyunk!

NŐK ROVATA
Rovatvezető: Szerencsy Mária
17840 Lorain Ave., Cleveland 10.
Női konf. elnöke: Steg Mária
Alelnök: Szabó Istvánné
Pénztáros: Kurtz Lajosné
Jegyző: Német Lajosné

Utolsó munkás

A nap leszáll és szőlőhegyed ormát
Aranyozza az alkony, Istenem.
Munkásaidat látom fenn mozogni,
Apró bogárkák, serény hangya-népek,
Ki kapál, ki vesszőt metsz, ki szüretel.
Munkálkodjatok, míg nappal vagyon:
Mondtad, s elküldted mindannyiokat.

Mentek. Ki hajnalban, ki délelőtt, ki délben,
Verejtékük hullt zord szőlőhegyedre,
És felszállt áldozati páraként
S virágillat lett: édes öntudat
És boldog, tiszta lelkiismeret.
Hogy sürögnek ott fenn a húnyó napban,
Aranyként csillan szürke hangya-testük,
Már készülődnek lassanként haza,
Egy óra még, és itt van a sötét.

Sötét, sötét: hogy száll a szörnyű szó,
Éjszaka: hogy suhognak szárnyaid,
Mily félelmes vagy, mily irtózatos,
Még annak is, ki dolgozott napestig,
Hát még annak, kit elhagyott a hajnal,
És elhagyott a délelőtt, a dél,
S kit a hanyatló nap is így talál:
Hivalkodva és haszontalanul.

Álltam valami messze piacon,
És tarka rongyként ráztam a lelkemet,
Igy tünt a hajnal, így futott a dél,
És így jött rám a késő alkonyat.
Utolsó munkás és utolsó óra —
Most itt állok a szőlőhegy tövén,
Napszámodra segődnék, Istenem.
Egy óra még és itt van a sötét.
Ezt az utolsó órát add nekem.

REMÉNYIK SÁNDOR

Krisztus az Ur mindenek felett . . .

jelige alatt gyültek össze az A.M.B.Sz. Nőszövetség keretein belül a 49-ik konferenciára közösségünk hívő asszonyai a vendéglátó New Brunswick-i (N. J.) testvéreik imaházában ez év julius hó 12-én.

A szokásos időben, d. u. 2 órakor Kurtz Lajosné tv. vezette a lelkes megnyitó énekszámokat, majd ima s az elnök: M. Steg, valamint a helyi nőegyletek vezetői (Varju Józsefné és ifj. Koye tv.-nő) üdvözlő szavaival vette kezdetét a konferencia.

Az alapige mély igazságait és ebben Isten üzenetét Mátrai Mihályné továbbította felénk (Filippi 2:9—11 v.), míg angol nyelven Rev. R. C. Shanklin, a New Jersey Baptist Conv. Világmisszió csoport igazgatója szólta az igét.

Elköltözött testvéreinkről Stumpf Árpádné tv., Nőszövetségünk tiszteletbeli elnöke emlékezett meg és kegyeletteljes szavak kíséretében helyezte el a két égő gyertyafény közé a megemlékezés piros virágait.

Nagy Vilmosné tv. és Soloman Istvánné tv. orgona-piano duettje után foglalkoztunk adminisztrativ ügyeinkkel, elnök- és jegyzőválasztással. Mary Steg testvérnőnket az elnöki és Szerencsy J.-né testvérnőt a jegyzői teendők ellátásával egyhangú választás alapján bízta meg a Női Konferencia.

Elnök testvérnő felhívta, s ez úton újból felhívja a nőegyleteket, hogy hatáskörükben bízzanak meg egy személyt, aki a Női Rovat vezetője (M. Szerencsy) beküldi rendszeresen a nők helyi munkájáról, női missziói alkalmakról szóló jelentést.

A Bethesda Otthon jelentésében Kurtz Lajosné igazgató tv. teljes egészében átfogó képet nyujtott az otthon életéről, munkájáról, sőt az otthon lakóinak lelki világába is bepillantást engedett egy-egy finom vonalakkal vázolt epizód.

A New Brunswick-i nőtestvérek jóízlését, kitűnő hozzáértését, szavak nélkül is dícsérte a finoman tálalt bőséges vacsora, ami a puszta eledelnél sokkal többet jelentett; mert szeretetvacsorává varázsolta a testvéri szeretet!

Major M.-né tv. hálaadó imájával együtt mi is hálával emeltük szavainkat a minden jók Adójához, a teljes egyetértésben és szeretetben lezajlott alkalomért.

ESTI ÓRÁK

Az esti alkalommal az áldások gazdag folyóit éreztük és azt az elszakíthatatlan csodálatos lelki kapcsolatot, lelki összetartozandóságot, amivel minket a Krisztus vére eggyé és Őbenne testvérekké tett.

Egyesített zenekari és énekszámok bevezetésével M. Steg elnök testvérnőnk imájával és üdvözlő szavaival vette kezdetét az esti műsor, mikor a Molnár nővérek trombitaduettje, majd Molnár Eszter, Molnár Ruth és Szilágyi Ilona (Bridgeport) triója s az egyesített énekkar Hanisko J. tv. vezetésével gyönyörű összhangban előadott énekei közé illeszkedett ifj. Németh Dávidné (Los Angeles) beszéde és Mrs. H. M. Freas "A Világ Missziója" vetített képekkel kísért beszámolója. Áldozatainkra Attila T.-né tv. kért áldást.

A sorrendben Németh Lászlóné tv.-nek (Garfield), a Nőszövetség hűséges jegyzőjének mondott .köszönetet az elnöknő tv., majd az új tisztviselők beiktatása következett, mikor üdvözlő szavakat és áldást kérő imát Kocsis Imréné tv. mondott.

Az est rendkívüli alkalma volt, mikor M. Steg elnöknő tv. az emelvényre szólította Dr. Cserepka Jánosné tv.-t, (aki férjével együtt Boliliába távozik missziói munkára), búcsút véve tőle a Nőszövetség nevében, átadva megemlékezésül a Nőszövetség ajándékát. Orosz Attila lelkipásztor tv., az A.M.B.Sz. elnöke, Cserepka János lelkipásztor tv.-t (Toronto) szólította hitvese mellé az emelvényre. Orosz A. tv. beszédében meghatottan szólt szolgatársa felé: "Nehéz mondani most a búcsúszót: "Isten áldjon, testvérem!" — További komoly szavai elárulták azt a szeretetet és értéket, amit számára Cserepka tv., mint Krisztusban testvér és munkatárs jelentett. Dr. Cserepka Jánosné tv.-hez intézett szavaiban igen becsesnek és értékesnek jellemezte azt a nagy áldozatot, amit testvérnőnk most az Ur oltárára tesz, megszerezve orvosi diplomáját, azt teljesen az Ur szolgálatába állítja, nem várva érte földi ellenértéket. "Ti mint a magyar misszió küldöttei, mint magyar misszionáriusok, a mi magyar testvéreinkként mentek küldetéstek teljesítésére!" — voltak befejező szavai.

Dr. Udvarnoki Béla tv., mint egykori igazgató-tanára vett búcsút tanítványától, lelkésztársától az Ige szavaival: "Itt vagyok, küldj el engemet!" — Majd letérdelt a misszionárius Cserepka házaspár. Orosz A., Dr. Udvarnoki B. és Baranyai M. kézrátétellel kértek áldást a Bolivia munkamezejére távozó drága testvéreinkre. Az ima szállt, a könnyek peregtek, kevés szem maradt szárazon. Búcsúztunk.

Ti, kik nem tudtatok e felemelő percekben az ima szárnyain testvéreinkkel együtt emelkedni áldásért az Ur trónja elé, most, mikor már az Óceán hullámain ring a hajó Bolivia felé, útjukban kísérjétek el őket imáitokkal, hogy szolgálatuk legyen áldásos, Isten előtt kedves áldozat!

Dr. Cserepka Jánosné tv. válaszában elmondta, hogy: "úgy érzi és elhatározásában megerősíti az a tudat, hogy a misszionáriusok számára elérkezett az utolsó óra; és Reményik S. "Utolsó munkás" című költeményéből, mély érzéssel részleteket adott elő. Cserepka János lelkipásztor tv. válaszában ismertette Istennek áldott eszközeit, az inspiráló erőket, amiken keresztül évtizedes csendes imában töltött várakozással eljuthatott ahhoz a kapuhoz, amit Isten nyitott ki számukra.

Ezután elhangzott a búcsúének: "Isten áldjon, míg viszontlátunk!"; de a testvéri meleg ölelésnek, búcsúcsóknak alig lett vége. Idősek, apró gyermekek csüngtek Cserepka testvéreink nyakán és a testvéri csókok, hosszú ölelések szavak nélkül is azt súgták: maradjatok velünk, drága testvéreink! Helyetek üres lesz a gyülekezetben és a Szövetségben. Sokak szivének lesz hiánya a tőletek kapott szeretet és önzetlen szolgálat, de a velünk eltöltött idő drága emlékei, áldozatos keresztyéni életetek követésre méltó példája itt marad közöttünk. A mi testvéri szeretetünk is elkísér titeket, kedves Testvérpár és értetek való kötelesség lesz az imában való megemlékezés.

Viszontlátásra — mondom — és megyek,
Robognak vonatok és életek.
Bennem legbelül valami remeg,
Mert nem tudom,
Szoríthatom-e még
Azt a kezet, amit elengedek.
Viszontlátásra: — mondom — mégis, mégis.

REMÉNYIK S.

A Nőszövetség illusztris előadása után Kocsis Imre lelkipásztor tv. szólóéneke és imája zárta be az estét.

Mindenért Istené legyen a dicsőség!

Mrs. M. SZERENCSY

MISSZIÓ-MEZŐKRŐL

Nagyajtai Eszter misszionáriusnő, aki Vér Ferenc testvér támogatása mellett a jugoszláviai magyar baptista gyülekezetekben végez értékes munkát

NEW YORK

Piknik. — Emlékezetes napja volt gyülekezetünknek július 6-án, szombaton, amikor egésznapos kirándulást tartottunk a közeli Pelhalm Bay Parkba. Az idő gyönyörű volt. Volt sok játék, labdával és egyebekkel. Volt magyaros szalonnasütés és amerikai "hot dog" piritás. Volt sok jó frissítő, alkoholmentes ital. Mindenki — tagok és barátok, azok gyermekei és hozzátartozói — a new yorki gyülekezet vendége volt.

Estefelé azután, amikor már mindenki csak pihenni vágyott a zöld gyepen, megszólalt az egybesereglésre hívó ének. Egybegyülekeztünk és körbeülve énekeltük magyar Sionunk énekeit az Isten szabad természetében, majd az imádság szárnyain emelkedtünk fel az egek Urához. Újból énekeltünk és Isten Igéjét olvastuk, majd Fülöp Árpád lelkipásztor prédikált magyarul, amit Morgan Mihály teológus angolra fordított.

Jól megfáradva testileg, de felüdülve lelkileg, tértünk haza otthonainkba. Dicsőítessék az Ur!

Misszió est. — Gazdagon megáldott misszió estet tartottunk junius 22-én. Ez alkalomra előadónk volt Rev. Stebbins vietnami misszionárius. Szinte lélekzetvisszafojtva figyeltük a képeket, amelyek a vetítő gépből elénk tárultak. Sok borzasztó kép között volt azonban sok örömre derítő kép is, amikor láthattuk, hogy az Ur hogyan áldja meg az életüket állandóan kockáztató misszionáriusok munkáját. Az előadást a magyar nyelvű összejövetel keretében tartottuk és igen szép számú közönség volt jelen, ezért az angol nyelvű előadást Fülöp Árpád lelkipásztor magyar nyelvre fordította.

Az előadás végén a misszionárius — aki amerikai körúton van — kijelentette, hogy ily áldásos összejövetelen még nem volt Amerikában. A felbuzdulás a gyüjtésben is megnyilvánult, mert azon 67 dollár jött be, amit nyomban a vietnami misszióra adtunk át.

Elnöki látogatás. — Nagy öröme volt gyülekezetünknek julius 22-én. Ekkor látogatta meg gyülekezetünket Szövetségünk elnöke, Orosz Attila testvér. Délelőtt angol nyelven hirdette az Igét, délután a diakónusokkal tanácskozott és este a magyar összejövetelen prédikált. Mindkét esetben nagy lelki hatást váltott ki az igehirdetés.

Igen áldásos volt az esti magyar nyelvű összejövetel, mert még az óhazából is voltak vendégeink. A nagy hőség dacára is szép csoport sereglett egybe, úgyhogy Orosz testvér elcsodálkozva kérdezte meg: "Mindig ilyen sokan vannak a magyar összejövetelen?" Megmondtuk, hogy a nyári időszak miatt sokan hiányoznak, más esetben ilyen alkalmakkor sokkal többen vagyunk.

Szép ének- és zenekari számok, bizonyságtételek és egy prédikáció felolvasása Bánkuti testvérnő által, hangzott el. Ezért is Urunkat dícsérjük és magasztaljuk.

New York-i Figyelő

*

Harminckét éves jubileum

Nagy István testvér jelenti, hogy a braziliai magyar baptista gyülekezet, melynek Nagy testvérünk a lelkipásztora, folyó év augusztus 4-én, vasárnap ünnepelte fennállásának 32-ik évi jubileumát. S ha késve is, de nem elkésve Szövetségünk nevében üdvözöljük e kedves ünneplő gyülekezetet lelkipásztorával és annak családjával együtt s Urunknak további bőséges áldását kívánjuk mindnyájukra. Igen örülünk hallani azt, hogy ismét kapják az Evangéliumi Hirnököt. Az áprilisi, májusi és júniusi számokat megkapták, írja Nagy I. testvérünk.

Örülünk az örülőkkel . . .

ARIK ELMENTEK

PALM BAY, FLORIDA

Borók István testvér a Bethesda Baptist Home életfogytiglani tagja 1960 óta. Régebb időn át betegeskedett fennjárólag s hűséges élettársa önfeláldozóan ápolta éjjel-nappal. Vasárnap reggel betegsége elkezdte fojtogatni s Kurtz direktor testvér gyorsan kórházba szállította, hol azonnal kezelés alá vették, de nem tudtak segíteni rajta. Este 7 óra körül lelke itthagyta 85 éves porsátorát. Temetése kedden, augusztus 6-án az Otthon angol és magyar lakói és mások őszinte részvételével ment végbe.

A temetési szertartást az Otthon chaplain-je Rev. Petre Gábor vezette le. Alkalmi bibliai szavak idézése után ő mondotta a bevezető imát. Majd közösen énekeltük a: "Maradj velem" című éneket s utána az Otthon direktora, Louis J. Kurtz angol nyelven ismertette Borók tv. életét és Jézus ezen szavai alapján: "Én vagyok a feltámadás és az élet", rövid, de komoly szavakkal hozta az alkalmi üzenetet. Ezt követte Petre testvérnő szólóéneke, "Home sweet Home".

Petre testvér szintén ismertette Borók tv. életét magyar nyelven s utána Rev. Gazsi István, az Otthon lakója, ki 40 évvel ezelőtt keresztelte, vagy lelkileg eltemette az elhunytat a hullámsírba, hozta a vigasztaló gyászbeszédet, mit egy magyar négyes követett Kurtz és Petre tv.-ek által s utána Bányai Károly tv. imádkozott.

A temetőben Petre tv. olvasta az alkalmi igéket és röviden magyar és angol nyelven hirdette Istennek megmásíthatatlan végzését. Gazsi tv. magyarul és Kurtz tv. angolul imádkozott.

Borók testvéréknek megadatott azon isteni kegyelem is, hogy június havában megünnepelhették házasságuk 60-ik évfordulóját.

Adjon a mi jóságos mennyei Atyánk a hátrahagyott özvegynek mennyei vigaszt s nekünk pedig vele boldog találkozást a dicsőségben.

Chaplain

*

REV. PETRUZSÁN JÁNOS

Megszomorodott szívvel jelentjük, hogy Rev. Petruzsán János testvérünk folyó év június 26-án, Nixon-i otthonában éjjeli alvás közben csendesen az örökkévalóságba szenderült. Hosszú éveken keresztül betegeskedett testvérünk s az is vo't az egyik oka, hogy hosszabb ideig gyülekezeti munkát nem vállalhatott. Időközönként több gyülekezetben értékes munkát végzett. Utóbb Perth Amboyon, Trenton, Garfield stb. N. J. gyülekezeteinknek volt beszolgáló lelkésze. Komoly, hívő, alázatos lelkű ember volt, aki még fiatal korában megismerte az Urat, ha jól emlékszem, Homestead, Pa. városában. Hirtelen váratlan halála mélyen lesujtotta kedves feleségét és rokonait.

Elköltözött testvérünk holtteteme Nixon (N. J.) volt felravatalozva. A halottas kápolnában a New Brunswick-i testvéreink közül többen megjelentek s Rev Kocsis Imre testvérünk imát mondott.

Határozati javaslatok

Köszönetet mondunk Rev. Orosz E. Attila testvérünknek, ki elnökségének második évében is hűségesen szolgálta a Szövetséget s az 55-ik konvenciónkat is pontosan és békességesen levezette. De nemcsak neki, hanem az alelnöknek, Schaffer Ferencnek, díszelnökünknek és titkárunknak: Vér Ferenc testvéreinknek, a szakbizottságoknak és az összes előadóinknak, kik ezen a konvención lelki kincsekkel gazdagították életünket. A programbizottságnak, mely gondosan elkészítette a konvenció programmját.

Megkülönböztető köszönetet kívánunk mondani a new brunswick-i vendégfogadó gyülekezetnek, lelkipásztorának, az összes tagságnak, valamint a gyülekezet kedves barátainak, kik áldozatos, kedves fogadtatásban részesítették a konvenció delegátusait és vendégeit. Köszönetünket fejezzük ki a városi hatóság felé is, mely a konvenciót befogadta s ittlétünk ideje alatt védte, oltalmazta és a tőle telhető minden segítséget megadta népünknek.

Lelkiéletünk általában. Észrevételünk, hogy ebben a nehéz, változó időben gyülekezeteink tagjai közül lelki életükben megfáradtak és elcsüggedtek. Hogy Urunk segítségével ebből a lelki közömbösségből kiépüljünk, a következőket ajánljuk gyülekezeteinknek és testvéreinknek:

1. (a) A Biblia komolyabb olvasása és tanulmányozása az otthonban és a gyülekezetben. (b) A vasárnapi iskolai leckék anyagának pontosabb átolvasására és tanulmányozására is nagyobb gondot kell fordítani. A leckéink főtárgyát megvilágító napi elmélkedések bibliaszövegének átolvasása nagyon fontos. (c) Mikor ezt végezzük, soha ne maradjon el az imádság, mert ezeknek megértésére a Szentlélek Isten vezethet.

2. A lelkiélet nevelésére a Biblia mellett szükség van jó könyvek, lapok és iratok (magyar és angol) olvasására. Ezeket is melegen ajánljuk gyülekezeteink tagjainak és barátjainak.

3. Továbbá ajánluk a családi imaáhítatok és asztali imádkozások komolyabb és pontosabb gyakorlását. Kérjük a kedves szülőket, hogy gyermekeiknek legyenek segítségükre, hogy személyesen megismerjék Istent, az imádkozásnak mindennapi szükségét s ezeknek áldásait felhasználják a másokkal való érintkezésükben. Arra is felhívjuk a szülők figyelmét, hogy segítsék gyermekeiket arra is, hogy megismerjék a T.V. és rádióprogrammokban az erkölcstelen és tisztátalan előadások káros voltát s azok helyett megkedveljék az evangéliumi zenét és a magasabb nívón álló tanulságos előadásokat.

A gyülekezeti élet. Komolyan ajánljuk gyülekezeteinknek, hogy táplálják és neveljék a két nyelven való (magyar és angol) szolgálatot. Ha a helyi körülmények megengedik, az istentiszteletek legyenek egymástól elválasztva. Arra is kérjük gyülekezeteinket, hogy érezzék a lelki felelősséget a templom, vagy imaház körül lakó emberekkel szemben s törekedjenek azokat Krisztushoz vezetni. Sürgetjük a tömeges evangélizálást, a személyes hivogatást és bizonyságtételt a Megváltó és megmentő Krisztusról.

Adakozás. A gyülekezet anyagi fenntartásával és az általános külés belmisszióval kapcsolatosan ajánlatos elfogadni és gyakorolni azt a Szentírás által tanított módszert, melyet az Amerikai Baptista Konvenció is elfogadott. T. i., hogy minden gyülekezeti tag jövedelmének és keresetének 10 százalékát áldozza az Urnak.

Ajánljuk gyülekezeteinknek, hogy az A. B. C. által elindított 20 millió dolláros mozgalomba kapcsolódjanak bele s tehetségünk szerint ebből részt követeljünk magunknak.

A többi egyházakkal való viszonyunk. Az A.M.B.SZ. értékeli a különböző keresztyén egyházaknak egymáshoz való közeledését, sőt dolgozik és imádkozik a Krisztusban való egységért, de komolyan kijelentjük, hogy az Egyháznak a Jézus a fundamentoma. Ezt nemcsak énekeljük, hanem komolyan hisszük is. Ezért a Szentírás tanítása alapján a lelki egységet nem látjuk megvalósíthatónak addig, míg az egyházak s azoknak tagszervezetei Jézus Krisztus tanításával ellentétes, bűnös szórakozásokat és mulatságokat rendeznek és teljesen mellőzik az Ur Jézus Krisztus által világosan tanított újjászületést.

Az egyház és az államnak egymáshoz való viszonya. Erősen ragaszkodunk azon történelmi elvhez, mely szerint az egyház és az állam egymástól teljesen függetlenül működnek. Ezzel kapcsolatosan ragaszkodunk ahhoz is, hogy az állam csak az állami tanintézeteket támogassa az adófizetők pénzéből.

Társadalmi kérdések. Mi elfogadjuk a Szentírás azon tanítását, hogy Isten az emberiséget egy vérből teremtette s ennélfogva egyenlő joggal felruházottnak tekintünk nemzetiség, vagy fajra való tekintet nélkül minden embert.

Óvjuk és intjük szeretettel testvéreinket, hogy amennyiben az orvosi tudomány pontosan megállapította azt, hogy a dohányzás nagyban elősegíti a tüdőrákot és bizonyos szív- és lélegzési betegségeket okoz, és mivel az Uj Testamentum tanítása szerint az emberi test Istennek temploma. **Tartózkodjanak a dohányzástól.** Lelki tanításainkban a gyülekezetben, a családban és azokon kívül is, a figyelmet hívjuk fel a dohányzás káros voltára.

Tekintettel arra, hogy a szeszes italok használata nagyban hozzájárul az emberiség erkölcsi romlásához; a családi élet tönkretevéséhez és általában a társadalmi élet alásülyedéséhez: óva intjük és szeretettel kérjük Testvéreinket és barátainkat arra, hogy tartózkodjanak az alkohol használatától és óvják meg magukat a velejáró lelki és anyagi károktól.

Végül elítéljük és károsnak tekintjük a lóversenyeket, bingókat, bazárokat és minden más gemblirozást mint pénzszerzési módszert, mely által egyházi munkát és állami intézeteket törekednek segíteni. Ajánljuk, hogy gyülekezeteink

tagjai ezektől is tartsák távol magukat.

Elnök Testvér! Ezeknek a javaslatoknak elfogadását ajánlom a konvenciónak.

Egyhangúlag elfogadva 1963 július 13-án.

Bizottsági tagok:

Orosz E.A.
Major M. és
Petre M. A., elnök

Titkári jelentés

az Amerikai Magyar Baptista Szövetség 55-ik Konvenciója alkalmával, melyet a New Brunswick-i (N.J.) Magyar Baptista Gyülekezet imatermében tartott, 1963. július 10-14 napokon.

Kedves Orosz elnök testvér, delegátusok, testvérek és kedves vendégeink!

Koronás költőnk, ezen szavaival köszöntelek titeket: "Menjetek be az Ő kapuin hálaadással, tornácaiba dícséretekkel; adjatok hálát Neki, áldjátok az Ő nevét; mert jó az Ur, örökkévaló az Ő kegyelme és nemzetségről nemzetségre való az Ő hűsége." (Zsol. 100:4-5.)

Örök hálával tartozunk a mi mennyei Atyánknak hűséges vezetéséért, amelyet ebben a nehéz, küzdelmes és sokféle megpróbáltatásokkal teljes esztendőben éreztetett velünk. Egyedül Őt illeti a dicsőség azért is, hogy újból együtt lehetünk mint konvenció és élvezhetjük ennek az együttlétnek lelkeinket megerősítő és felemelő, kívánatos áldásait. A múlt évben a Fultin Road-i Baptista templomban volt igen áldásos konvenciónk Cleveland városában. Ennek emlékei élnek bennünk még ma is.

Valahányszor konvencióra jövök, Dánielnek azon titok fejtegetése jut eszembe: "T E K E L", azaz megmérettél a mérlegen "és híjával találtattál." (Dán. 5:27.) Felteszem magamnak a kérdést: vajjon megtettem-e vagy megtettünk-e mindent, amit tennünk kellett volna ebben az esztendőben az Ur országa érdekében? De talán addig még nincs éppen nagy baj, amíg így tudunk érezni, mert ez az érzelem annak a jele, hogy az Ur szólhat hozzánk, mert mi készek vagyunk felfigyelni szavaira.

De mielőtt továbbmennék, hadd köszönjem meg Szövetségünk nevében a kedves New Brunswick-i gyülekezetnek és kedves pásztorának, hogy meghívták és fogadták a konvenciót. Igérjük, hogy magunkat jól viseljük és minden házi körülményhez alkalmazkodunk.

A világegyetemben nagy dolgok történnek. S dacára annak, hogy világraszóló események zajlanak le, úgy tünnek tova, mint a mindennapi egyszerű események. Gordon Cooper körülrepülte a világot 22-szer és teljes sikerrel. Ezért a sikerért is hálát adunk Istennek, mert nem lettünk ellenségünk gúnytárgyává s nem nevethet rajtunk! De azért, hogy mikor fogjuk kitűzni az amerikai zászlót a holdba, még nem tudták megállapítani. Hanem azt tudjuk, hogy mindenki első szeretne lenni. Hanem a baj az, hogy sok akadály van, amit el kell hárítsanak a tudósok, hogy sikert arassanak. A mi megjegyzésünk csak az, hogy: Metafizikai tudással nem lehet az Isten Országába menni, sem valami más tudományos ágazatával a világnak, hanem egyedül Jézus Krisztus által, aki által a megváltás jött ebbe a világba. És ezt a valódi tudósok is elismerik. Azért a vallásos csoportoknak előre kell haladni és fennen lobogtatni Krisztus zászlaját, a krisztusi igazság fényében. Előre Krisztussal, Krisztusért!

Gyülekezeteink lelki mozgalmáról: Több helyen tartottak evangélizálást és én azt hiszem, hogy ez a legjobb, amit még tehetünk. A világ fiai óriási áldozatokat hoznak azért, hogy a holdba repülhessenek. Hozzunk mi is nagyobb áldozatokat azért, hogy a bűnben élő embertársaink szívéhez eljussunk a krisztusi üzenettel és megbízatással, mint ahogy a nagy apostol, Pál és még sokan mások is tették. Isten sem takarékoskodna, hanem megígért áldásainak bőségét öntené reánk. Jaj nekem, ha az evangéliumot nem prédikálom, — mondja Pál. Nekünk is jaj lesz, ha ezt elhallgatjuk. De még akkor is büntetés ér bennünket, ha általánosítjuk azt a téves felfogást, hogy az evangélizálás csak a nem hívőknek való, de a gyülekezeti tagoknak nincs szükségük erre. Testvéreim, jót tesz ez a gyülekezet minden egyes tagjának, prédikátoroknak és még magának az evangélizálónak is. S ha ezt a legnagyobb odaadással végezzük is, mégis csak lehangol bennünket az az elszomorító valóság, hogy mindíg kevesebben vagyunk. Prédikátor változás esetén nem könnyen kapnak másikat gyülekezeteink. Akik angol iskolákból kerülnek ki, nem sok jövővel kecsegtetnek bennünket, magyarokat és nem is olyan vállalkozó egyének, hogy az ezzel járó áldozatokat meghoznák, már azért sem, mivel az angoloknál több lehetőség és nagyobb alkalom nyílik. (Valamennyire megértjük őket.) Kérem a még munkában lévő prédikátor testvéreimet, hogy ne bizakodjanak el azért, mert annyira keresett személyek lettek, hanem csak legyenek hűségesen munkálkodó szolgák az Ur kezében és dolgozzanak, mert sok magyar honfitársunk van még, akik a kárhozat felé haladnak. S közben kérjük is az Urat, hogy küldjön munkásokat gabonájának aratására.

Szövetségünk nagy megpróbáltatáson megy keresztül: Fájó szívvel említem meg a mi kedves Balla György testvérünket, aki kénytelen volt megválni a New York-i gyülekezettől. Még a múlt ősszel szívrohamot kapott a szószéken és összeesett. Azóta is orvosi kezelés alatt van. Hogy képes lesz-e még valamikor a munkát ismét felvenni, csak az Ur tudja. Imádkozzunk érte.

Szintén levelet kaptam a kedves Tatter Vilmos testvértől is és tudatta, hogy a Chicago-i gyülekezetben felmondta szolgálatát s egyben arra kért, hogy ne kérdezzem ennek okát, hanem írjak a városi misszió titkárának és tudassam hivatalosan is vele. S én ezt meg is tettem. Átmenetileg, vagy talán utolsó kísérletként egy angol teológiai tanulót alkalmaznak és így próbálják megmenteni a gyülekezetet. Kérésemre megígérte a kedves titkár testvér, hogy ha esetleg eladásra kerülne az épület, tudatnak bennünket és nem fognak kisemmizni.

Szövetségünknek külmissziói kapcsolatairól is említést kell tegyek: A múlt konvenció alkalmával két nagyon fontos ügy foglalkoztatott bennünket. Prédikátort kellett keresnünk Buenos Airesbe Molnár Antal testvér helyett, ahol ő több, mint 11 esztendőn át volt Szövetségünk misszionáriusa. Feladatunk nehéz volt és a dió kicsit keménynek bizonyult, különösen akkor, amikor a fizetés kérdése merült fel. De végül megtörtük a diót és megoldottuk a problémát úgy, hogy Pintér Sándor testvérnek havi 200 dollárt fizetünk. És most örömmel jelentem be, hogy Pintér testvér sok nehézséget leküzdve, március 10-én szerencsésen megérkezett Buenos Airesbe családjával együtt. Mondhatom, hogy a gyülekezet nagy lelkesedéssel fogadta őket. Szeretik Pintér testvért és élvezettel hallgatják kedves tanítását — írja a diakónus testvér. Imádkozzunk érte, hogy sok időn át dolgozhasson az Ur szőlőskertjében. Szeretném itt csak úgy megsúgni azt is, hogy egy kis honvágy bántja Pintér testvért, amin éppen nem csodálkozunk, mert elég nehéz 50 éven felüli embernek új helyen letelepedni. Ismétlem, foglaljuk imáinkba őt.

Buenos Airesben szép gyülekezet van és Nagy István testvér vezetésével haladnak előre. Május első vasárnapjától kezdve bevezettartását, s így magyar és portugál nyelvű a Bylinguri (kétnyelvű) istentisztelet ven hírdetik az Ur igéjét. Segítse őket az Ur előre haladni!

Másik fontos ügyünk: A montreali (Canada) misszió felvétele. A misszió munkának a megoldására Orosz elnök és Cserepka testvérek lettek megbízva. Hogy mit végeztek, én nem tudom. De ők itt vannak és majd beszámolnak munkájukról. Még csak azt említem meg itt — de nem örömmel, — hogy tudtommal Kanadában Cserepka testvér az egyedüli hivatalos prédikátor. Nyugat-Kanada teljesen magyar munkás nélkül van. Sajnos, de a macedóniai kiáltásnak: "Jöjjetek át Macedóniába és legyetek segítségül nekünk!", nem tudunk eleget tenni. Forrásaink kiszáradnak, mint ahogy történt Illés idejében és mi mélyen fájlaljuk ezt.

Hanem annak örülünk, hogy ez a gyülekezet — New Brunswick — lelkipásztort kapott a kedves Kocsis Imre testvér személyében. Kívánjuk az Ur áldását úgy a pásztorra, mint a gyülekezetre és imánk az, hogy soká dolgozhassanak együtt és vezessenek lelkeket az Ur Jézushoz. — Amen!

Osztozunk Balla György testvérnek afeletti örömében, hogy fia, Viktor, prédikátorrá avattatott a Canton Ohio-i Első Baptista gyülekezetben, ahol segéd prédikátori állást tölt be. Felavatása után két hétre meg is nősült.

Szaporodási párhuzam: Folyó év január 3-án egy statisztikai kimutatást olvastam, melynek alapján a világ lakosainak létszáma 1.6%-kal szaporodik évente, míg az egyházi tagok szaporodásánál csak 1.4%-ot mutatnak ki, ami azt jelenti, hogy nem tartunk lépést a világ szaporodásának a létszámával. Valahol baj van, amit az is igazol, hogy az Amerikai Külmisszió Társulat 527 misszionáriust hívott haza különböző területekről az elmúlt esztendőben. Ez rossz jel. Bele kellene néznünk a dolgokba addig, amíg nem késő, mert ha világégés lesz, mi is égünk vele: "Mi, kik világosságot és értelmet nyerénk..." Reánk is alkalmazható Márdokeus mondása Eszterhez: "Ne gondold magadban, hogy te a király házában megmenekülhetsz a többi zsidók közül." "... És ki tudja, talán e mostani időért jutottál királyságra?"

Aggmenházunk vezetése nagyon jó ke-

zekben van a kedves Kurtz testvérek személyében, akik a mult év szeptemberében foglalták el a gondnoki állást és szép eredménnyel dolgoznak közösen, amiért én egyénileg is hálás vagyok az Urnak. A bentlakók létszámáról és általában erről az Otthonról ők tesznek majd jelentést. Felőlük még csak annyit mondok, hogy: nekik nem voltak vérbeli gyermekeik, de most, idős korukban nem panaszkodhatnak, mert az Ur megáldotta őket gyermekekkel. Mi kívánunk nekik sok türelmet a gyermeknevelésheż!

Irodalmunk nagyon érzékenyen szenvedett és vele szenvedtünk mi is. Ennek oka a kedves Fülöp Árpád testvér megbetegedése volt, melynek következtében kedves lapunk, az E. Hírnök csak egyszer jelenhetett meg havonta. De most örülünk annak, hogy Fülöp testvér újból felvehette ezt a munkát. Az Ur meghallgatta érette való imánkat. Arra kérem a testvéreket, hogy támogassuk és terjesszük lapunkat, mert mi addig élünk, amíg a lapunk lesz, s ha ez meghal, vele halunk mi is.

Szövetségünk anyagi helyzetéről a vagyonügyi bizottság fog beszámolni, mely bizottságnak elnöke a kedves Stég testvérnő és ő a Szövetség pénztárnoka is, akit a szabályok értelmében ez a bizottság állított Kurtz testvér helyett ebbe a szolgálatba.

A faji gyűlölet nagyon felemelte fejét az egész világon. Ugy látszik, hogy Góg, Magóg és a Sátán nagyon dolgoznak. Magam is azt kezdem elhinni, hogy a Sátán el van oldva és végzi az ő romboló munkáját a földön. Legyünk nagyon óvatosak és megfontoltak szavaink kiejtésében is. Megváltónk előre látta, hogy mi következik és azt mondta: "Mert valaki az én mennyei Atyám akaratát cselekszi, az nekem az én atyámfia, néném és anyám." (Mt. 12:50.) Ehhez hasonló állást foglalt el az Amerikai Baptista Konvenció is, mert amikor Isten megteremtette az első embert, nem tudjuk, fehér volt-e, vagy másszínű. Pál apostol által pedig azt mondja nekünk Isten, hogy: Ő nem személyválogató, hanem minden nemzetben szereti azt, aki igazságot cselekszik. Hiba van mind a két oldalon.

Romániában kisebbségi- és vallásüldözés van. A kolozsvári magyar baptista imatermet elvették és szegény magyar testvéreink a román testvérek imaházában gyülhetnek össze vasárnap délután. (Ezt a hírt egy Californiában kiadott lap, a "Magyarság" közölte.)

Jugoszláviában több az általános szabadság, mint bármelyik vörös országban. — Olv. a levelet...

A magyarországi helyzetről nem hallottam semmit. Arról van tudomásom, hogy Baranyai Mihály testvér itt jár Amerikában, akivel én kerestem is a kapcsolatot, de eddig nem találkoztam vele.

Szövetségünk tevékeny tagjairól: Dolgoznak sokan, de vannak, akik oroszlánrészt vesznek maguknak a munkából. Megemlítem itt a három pénztárnok nevét: Stég Mariska (Mária) testvérnőnket először, mint Szövetségünk pénztárnokát. Szász János testvért, mint irodalmunk pénztárnokát és Kiss Elemér testvért, aki Menházunk pénztári szolgálatát végzi. Ezek megérdemlik az elismerést és azt is, hogy bizalmat szavazzunk nekik.

Hiányolunk mindnyájan egy kedves testvérnőt, aki pacsirta hangjával sokszor felüdített bennünket. Ő már nem énekel itt... Legyen emléke áldott...

Hiányoljuk azokat a testvéreket is, akik nyugdíjba vonultak. Tudjuk, hogy ők ezt megerdemlik, de nincs utánpótlás. Ha ezen a téren előrelátóak lettek volna egyesek, másképpen néznénk ma ki. Kalapot emelünk azok előtt a veteránok előtt, akik még ma is a bástyán állnak és teszik, amit tehetnek. Legyen ezért is áldott az Ur neve!

Egy napilapból kivágtam egy közleményt, melynek ez volt a felirata: "Some Churches Cast Out More Pastors Than Devils". Milyen szomorú ez az állapot. Elvilágiasodás. Ez nagy szó keresztyéni életünkben és ellene küzdenünk kell. Elődeink is küzdöttek ez ellen és mi tisztelettel áldjuk az ő emléküket. Egyszer számot kell adjunk cselekedeteinkről.

Jelentésem végeztével kihangsúlyozom azt, hogy teljesen hiszek az újjászületésben, amit nekünk hírdetnünk kell: "Bizony, bizony mondom néked, ha valaki nem születik víztől és Lélektől, nem mehet be az Istennek Országába." (Jn. 3:5.) Egyesek úgy vélik, hogy ez nem fontos, de mi legyünk éberek és hírdessük az igazságot úgy, ahogy azt Jézus tanította.

Örömmel könyveljük el azt is, hogy ifjaink közül mind többen kerülnek ki egyetemekről magas kiképzéssel. Ha kell, segítsük azokat, akikben akarat van a több tudás után.

Egy nagyon fontos kérdés, amit többször felteszek magamban is: Vajjon az Amerikai Magyar Baptista Szövetség megtette-e mindazt, amire az Ur kiválasztotta és elhívta? Testvéreim, drága testvéreim! Küzdjünk és dolgozzunk, amíg csak lehet! Tusakodjunk, ha a szükség úgy kívánja, egészen a vérig, mert munkánk nem hiábavaló az Urban. Amikor elfogadtuk Őt, mint személyes Megváltót, örök hűségre köteleztük magunkat Vele szemben. Pályafutásunk vége felé ne változtassunk teret. A Sátán nagy erővel dolgozik, hogy mindent, ami szép, jó és nemes, — tönkretegye. Küzdjünk ellene! "Álljatok ellent az ördögnek..."

Ne rendítsen meg bennünket semmi. Előre Krisztussal! "Légy hű mindhalálig!" Erre kér bennünket az Ur.

Még a költő is erre buzdít bennünket:

"Szilárd összetartás és az Ur iránti szeretet,
Légy gazdag, vagy szegény, e kettőt ne feledd.
Mindnyájan egy anya gyermekei vagyunk,
Közös legyen tehát örömünk és bajunk."

VÉR FERENC

Jugoszláviai levél

Pacsir, 1963 május 15.

Drága Vér Testvér és Testvérnő az Ur Jézus Krisztusban!

"Atyámfiaiért és barátaimért (magamért és családomért) hadd mondhassam: Béke veletek!"

"Az Urnak, a mi Istenünknek házáért hadd kívánhassak jót tinéktek!" (Zsolt. 122:8—9.)

Először is mélységes bocsánatkéréssel jövök a kedves Testvérhez, hogy hamarább nem tudtam válaszolni becses kérelmére, hiszen talán tetszik emlékezni, már jeleztem a multkori levelemben, hogy én egy vándor próféta vagyok, csak minden hatodik vasárnap vagyok a helyi gyülekezetemben, mert nagy kiterjedésű a területem, amelyet beosztás szerint látogatok, bár így is sok a panasz, hogy ritkán jövök, de mit tehetek? A jelenlegi lehetőségeim szerint nem tudok többet tenni, már így is az egészségemet áldozom fel, mert képes vagyok, ha úgy kell, 40—60 kilométert lábhajtású biciklivel szélben, esőben megtenni, csak hogy hamarább odaérjek, ahova ritkán jár vonat, hogy a lelki éhezőknek és szomjúhozóknak vigyem az Élet kenyerét és vizét. Ha hétközben haza-haza térek, akkor az előkészület köt le a következő utamra. Ezek a tények késleltetnek sokszor a válaszadásban. Szépen kérem, legyen kedves, tessék nekem megbocsátani ezen mulasztásomért! Majd jobban igyekszem a jövőben.

Továbbá tessék megemlíteni, hogy csupán megemlítsem: Amikor kedves leveléből megtudtam, hogy az idén május elsején unnepelte 73-ik születésnapját, azonnal hozzá fogtam felépíteni egy szerény oltárt, amelyen bemutattam a jó Istennek szivem és ajkam legszebb tulkait, először azért a kedves édesanyáért, aki által adta Isten a kedves testvérnek ezt a változatos életet. Azután pedig a 73 évért, amelyeket az Ő kegyelméből eddig leélhetett, azoknak minden nyomorúságáért, küzdelméért, kísértéseiért, bánatáért, fáradságáért, örömeért, áldásaiért, amelyből sokan masok is csodásan részesültek és még most is részesülnek. Áldjad meg Istenem Vér testvéremet még sok kegyelemmel teljes esztendővel és lelki-testi békességgel, erővel, egészséggel és egy áldott, boldog örök élettel. Ámen.

Néhány szót a mi életünkről és munkánkról:

Hala a jó Istennek, szabadságunk és békességünk van. Az Evangéliumot szabadon hirdethetjük. A nemzeti kérdés nálunk olyan jól meg van oldva, mint sehol a világon, itt nalunk a magyaroknak, tótoknak, románoknak, macedónoknak, bosnyákoknak éppen olyan joguk van, mint a szerbeknek. Hat nemzetiségből tevődik össze országunk népe, de tökéletes testvériségben élünk, egy kisebb nemzet sincs megalazva, vagy megfosztva jogaitól. A mult télen egész tavaszig hol egyenként, hol csoportosan jártuk be gyülekezeteinket, hirdetve az evangéliumot. Most azokat, akik jelentkeztek az Ur Jézus követésére, szedegetjük össze és készítjük el őket a keresztelésre. Ha a jó Isten megsegít bennünket, augusztus hóban Pacsiron lesz egy ilyen keresztelés. Május elseje nálunk hagyományos ünnep lett, a munka ünnepe. Kétnapos minden évben, kedvezményes utazással a vonatokon, ilyenkor az egész ország népe útra kel, ki rokonait látogatja, ki pedik kirándul szép túrisztikai helyekre. Mi pedig szép ifjúsági összejövetelt tartottunk Bajnokon, énekkarokkal, zenekarokkal, szép előadásokkal. Például most ez volt a jeligénk: "Lélekben buzgók legyetek." (Róm. 12:11.) Előadások címei voltak: "Légy buzgó Isten keresésében, míg megtalálható". "Légy buzgó az imádkozásban". "Légy buzgó a gyülekezet szolgálatában". "Légy buzgó az adakozásban". Voltak áldásos hozzászólások, meg szavalatok is. Most meg prédikátor avatásra készülünk Padéra. Illés Mátyás testvérünket hívta meg a Padéji gyülekezet pásztorául. Testvérünk elvégezte az újvidéki horvát nyelvű baptista szemináriumot és most kétévi próbamun-

ka után, junius 2-án, pünkösd napján lesz az ordinálása. Ez az a gyülekezet, ahol Kántér testvér kezdte prédikátori szolgálatát. Igy most hárman leszünk misszió-munkások e magyar területen, Illés Mátyás, Nagyajtai Imre és Bertalan József testvérek. Most elosztottuk a munkaterületet három részre, azzal a kivétellel, hogy én, mint elnök az egész misszióterület felügyeletét is kell, hogy továbbra is végezzem. Nagyajtai Eszter nővérünk pedig az egész területen a női, továbbá az ének és zenei munkát végzi hűségesen, ő is majd mindig úton van, az énekkarokat és zenekarokat szervezi és tanítja. Persze, emellett áldott tehetségével az Igével is szolgál.

Talán nem lesz botrányos, ha problémáinkról is szólok.

Először is magyar nyelvű zsebbibliákban van nagy hiányunk. Nagyobb alakú Bibliákat még csak tudunk szerezni a református egyháztól, de zsebalakút sehol. Néhány darabot Dr. Király testvér volt szíves küldeni már ajándékba, mert mi nem tudunk neki pénzt küldeni érte, de ez igen kevés a szükség tengerében. Azok a holland kiadású magyar zsebbibliák keresettek nálunk nagyon. Azután még a muzslai imaházunk ügye terhel bennünket. — Ugyanis a helyszűke miatt meg kellene nagyobbítani és belül lepadlózni, mert még csak föld a padlózata. Télen sáros, nyáron poros tőle a ruhánk (mert nálunk még a közös imaórán letérdelünk). Továbbá pedig prédikátor testvéreink fizetése elég terhes iga a testvériség részére, főképpen az utiköltségek sok pénzt emésztenek föl, mert nagyon szétszórtan élünk.

Mindenek fölött fő törekvésünk az emberek között építeni a békét ebben az izgalmas világban, mikor az egész világ népe retteg a pusztító háborútól. Sietünk, mert Isten reánk bízta a békéltetésnek Igéjét (Kor., II, 5:19), hogy míg nappal van, végezzük e szent és nagy szolgálatot. Hadd fejezzük ki mélységes hálánkat a Vér testvér és kedves testvérnő áldozatos szeretetéért, amellyel voltak szívesek felkarolni Nagyajtai Eszter nővérünk ügyét, amellyel lehetővé tették az ő isteni szolgálatát magyar népünk között, országunkban.

Az Amerikai Magyar Baptista Évi Konvenciónak pedig küldjük őszinte jókívánságainkat, egyértelmet, jó előmenetelt magasztos munkájukban. Istentől pedig bőséges áldást nemes határozataikra! A jugoszláviai magyar baptista testvériség nevében

BERTALAN JÓZSEF

A LEGNAGYOBB ÖRÖM

volt a Konvención látni a sok boldog, vidám arcot. "Mily gyönyörűséges az atyafiaknak együtt való lakozása". — Ez az öröm a Lélek gyümölcse . . .

Azután meglepő volt az az őszinte testvéri szeretet, amellyel a New Brunswick-i testvériség fogadta a delegátusokat és a vendégeket. Ez a szeretet is a Lélek gyümölcseként uralta a vendégfogadó testcériség szivét.

Harmadsorban megleptek mindenkit az énekkar, gyermekkar és zenekar nagyszerű előadásai.

REV. PINTÉR SÁNDOR

Jelentés Buenos Airesbe való megérkezésünkről és március 10-től május 30-ig végzett munkánkról

Az AMERIKAI MAGYAR BAPTISTA SZÖVETSÉG 1963. ÉVBEN TARTANDÓ KONFERENCIÁJÁHOZ

Krisztusban kedves Elnök és Titkár Testvérek és a Konferencián megjelent összes kedves Testvéreinknek!

Életemben soha nem gondoltam arra, hogy valamikor meglátom majd Argentina földjét, de még ma is sokszor beteljesednek életünkben az Urnak ezen szavai:

> "Mert nem az én gondolatain a ti gondolataitok, és nem a ti útaitok az én útaim, így szól az Ur!"
>
> (És. 55:8.)

Ezen Ige szavait életünkben újból átéltük Argentinába való jövetelünk által. Molnár Antal testvér, a Buenos Aires-i gyülekezet volt pásztora a mult év elején, amikor először írt arról, hogy kilátás van arra, hogy az AMBSZ-től meghívást kapok az Argentinában élő magyarság között megkezdett lelki munka folytatására, ez minket váratlanul talált és nagyon meglepett. Attól a naptól kedves feleségemmel és gyermekeimmel e szavakkal imádkoztunk:

"Mennyei szent Atyánk, a Krisztus nevében kérünk Téged, ha a Te akaratod nem az, hogy mi Argentinába menjünk, akkor semmisítsd meg ezt a tervet, ha pedig a Te szent akaratod az, hogy mi odamenjünk, hogy nemzetünknek hirdessük a Te szent üzenetedet, Te mindenható Isten vagy ma is, akkor hárítsd el mindazt, ami megakadályozhatná oda való menetelünket. Legyen a Te szent akaratod szerint."

1962 julius 19-én megkaptuk az AMBSZ hivatalos meghívó levelét a missziómunkára az Argentinában élő magyar nép között. Háromnapi imádkozás és gondolkodás után, július 21-én megírtam az AMBSZ elnökének és titkárának, hogy elfogadtam a Szövetség meghívását. Július hó 24-én hozzáfogtam megszerezni a kivándorlásunkhoz szükséges okiratainkat és attól a naptól kezdve minden igyekezettel azon voltam, hogy a szükséges okiratokat mielőbb megszerezzem, ami nem ment nehézségek nélkül. Hogy milyen nehézségekkel találtuk magunkat többször szemben, azt, ha akarnám, sem írhatnám le. Sokszor lelkileg és testileg is nagyon kimerültnek éreztem magam, de megfáradt lelkünknek sok biztatást adott leveleivel kedves Vér Ferenc testvér, az AMBSZ titkára. Kedves leveleiben mindég kiemelte, hogy sokan imádkoznak értünk és ügyünk sikeres kimeneteléért. — Hasonlóan írt Buenos Airesből kedves Schaeffer testvér, a gyülekezet diakónusa, hogy imádkoznak az Urhoz, hogy mielőbb megérkezhessünk. Az Ur meghallgatta gyermekeinek közös imáját, mert mire lejárt volna bevándorlásunk engedélyének megszabott ideje, március 27-e, akkorára, azaz január 25-én összes okiratainkat megkaptuk és ekkor következett az, ami a legnehezebb volt, a búcsúzkodás. Az elválás kedves hittestvéreinktől, nagyon szeretett mamánktól, testi testvéreinktől, rokonainktól és ismerőseinktől.

Január 25-én a vojlovisai, január 27-én vasárnap délelőtt a kikindai gyülekezettől búcsúztunk el. Itt születtem testileg és 16 éves koromban lelkileg is. Itt éltem gyermekkori és ifjúságom legszebb napjait. Itt búcsúztam el két hívő nővéremtől és egy testvérbátyámtól és drága szüleim sírhalmától. Drága szüleim sírhalmánál eszembe jutottak a költő szavai: "Szülőföldem szép határa, Meglátlak-e valahára?"

Január 17-én este a padéi gyülekezettől búcsúztunk el. Padén több, mint 23 évig voltam a gyülekezet lelkipásztora. Január 28—29-ét Padén töltöttük feleségem kedves, hívő mamájánál és testvéröccséinél. E két nap alatt meglátogattunk 11 hívő családot, ahol betegek voltak. 29-én délután elbúcsúztunk 68 éves hívő jó anyánktól, sógoraimtól, 67 éves hívő bátyámtól, gyermekeiktől, rokonainktól és ismerőseinktől. 29-én este pedig elbúcsúztam Bácsko-Gradistei (földvári) nagyon kedves kis gyülekezettől. Január 30-án az újvidéki gyülekezettől búcsúztunk el. Itt van a Jugoszláviai Baptisták Országos Szövetségének székhelye és Teológiai Szemináriuma. Január 31-én elbúcsúztunk a szabadkai gyülekezettől, Pacsirról, Kishegyesről és Szilágyról, az erre az alkalomra bejött kedves testvérektől. — Az elbúcsúzás után a szabadkai gyülekezet pásztora, Magyar József, feleségével, több testvérrel és ismerősökkel kikísértek bennünket a vasútállomásra, ahonnan este 9 óra 45 perckor indult vonatunk Daruvárra. Az elválás mindenütt nehezünkre esett. — Február 16-án, szombaton este a daruvári gyülekezet teaestet rendezett búcsúztatásunkra, mivel már másnap indultunk hosszú utunkra. Erre az alkalomra több gyülekezetből eljöttek kedves testvéreink és öt lelkipásztor testvér is eljött, akik röviden szolgáltak az Igével. A daruvári ének- és zenekar is nagyon ál-

dásosan szerepelt. Gazdag áldásokkal teli együttlétünk a késő éjjeli órákban ért véget. Február 17-én, vasárnap délelőtt a zsúfolásig megtelt imaházban először a Jugoszláviai Baptisták Országos Szövetségének titkára, A. Lehotzky testvér a Szövetség nevében könnyek között mondott búcsúbeszédet, utána a daruvári gyülekezet vénje és a körzet elnöke Jijanity Sztevó testvér, a gyülekezet és a körzet nevében szintén könnyek között mondott búcsúbeszédet és utoljára én kerültem szólásra, de nagyon keveset bírtam mondani, mert a gyülekezettel együtt sírtam. Daruváron három és fél évig voltam, de a 31 évi lelki munkám alatt eddig annyi szeretetet sehol sem tapasztaltam. Legnehezebb volt tőlük elválnom.

Vonatunk délután fér 2-kor indult, kevés kivétellel az összes testvérek kikísértek bennünket az állomásra és a vonat indulásakor mégegyszer, lehet, hogy e földön utoljára könnyek között mondtunk egymásnak Isten-hozzádot, amíg viszontlátjuk egymást, ha itt e földön nem, akkor majd az Urnál! Amíg csak láttuk egymást, zsebkendőinket lobogtattuk egymás felé. Egy magasrangú vasúti tisztviselő, Ránkovity Zonko testvérünk elkísért bennünket egész Zágrábig. Jugoszláviában maradt testvéreim közül tőle váltunk el utoljára. A mi szivünknek egyrésze Jugoszláviában élő testvéreiknél maradt, amíg élünk . . .

Február 19-én reggel megérkeztünk Genovába, itt már várt reánk Nyugat-Németországból elébünk jött feleségemnek Dezső öccse. Nagyon megörültünk a találkozásnak, mert két éve nem láttuk egymást és nem tudjuk, hogy meglátjuk-e még az életben egymást? Genovától február 20-án délben indult a hajónk, ekkor el kellett válnunk szeretett Dezsőnktől is. Az elválás nagyon nehezünkre esett. — Amint hajónk távolodott a parttól, 5 éves kis Ibolyánk az egész úton ekkor először fakadt sírva, de többet azután sem sírt. Sokszori kérdésünkre: "Ibolya, miért sírsz? Nagynehezen, sírva mondta: "Miért is nem maradtunk Daruváron?" Ezen szavaival a mi szivünket is mélyen érintette. Indulásunk után egy órára rá már erős viharban voltunk. A tengeri betegség ekkor már jelentkezett, először feleségemnél, nemsokára kis Ibolyánknál és később 21 éves Vilmos fiúnknál. Idősebbik fiúnkat és engem egész úton nem ért el a tengeri betegség, noha tengeri útunknak kétharmadát hol nagyon erős, hol pedig gyengébb viharban tettük meg. Február 22-én éjfél után fél 2-kor olyan erős volt a vihar, hogy a kabinok falaira erősített tükrök és luszterek lehullottak. A hajón egész éjjel csörömpölés volt, az utasoknak több, mint 75%-a beteg volt, a felnőttek nyögtek, a gyermekek sírtak, stb. Egy kisgyermek meg is halt az úton a hajón. Kis Ibolyánk is oly sokszor mondogatta: "Tata, nagyon beteg vagyok." Feleségem is nagyon beteg volt. Barcelona előtt azt mondta: "Sándor, szálljunk ki Barcelonában és menjünk vissza, mert meghalunk a viharban." Azt mondtam kedves feleségemnek: "Gondoljunk arra, hogy Európában, Észak- és Dél-Amerikában sokan imádkoznak értünk és a mi életünk az Ur kezében van, nyugodjunk meg az Urban." Hajónk hossza 177 m., szélessége 24 m., és 16,000 bruttó regisztertonna volt. Ezt a nagy hajót mégis sokszor a hullámok úgy emelgették, mint egy kis csónakot. Amikor a hullámok lecsendesedtek, a betegség elmúlt.

Március 10-én, vasárnap reggel 8 órakor megérkeztünk Buenos Aires kikötőjébe. Szép meleg, napos idő volt. A kikötőben a testvéreink közül sokan vártak reánk, köztük volt Santigao Conclini testvér is, akit megismertünk még az 1955. évben, európai útja alkalmával. Néhány napig a mi kedves vendégünk volt Szabadkán. A kikötőben nagyon sok nép volt és nagy volt a lárma, a hajó fedélzetéről néztünk le a várakozó nagy sokaságra, kerestük köztük a reánk várakozó testvéreinket, de sehogyan sem tudtuk felismerni őket, ők meg minket. Egyszer arra lettünk figyelmesek, hogy lent egy csoport kórusban kiabálja: "Pintér! Pintér! Pintér!" Ekkor jelt adtunk annak a csoportnak és amikor meglátták a jelet, megragadták id. Kerekes Ferenc testvért és magasra emelték, aki Zákeushoz hasonló növésű ember, őt régóta ismerem, még Jugoszláviából. Előttünk két évvel jött ki családostul Argentinába. Őt azonnal felismertem és a körülötte lévő testvéreket. A kedves testvéreknek lelkesedő öröme könnyekig meghatot bennünket. Ki tudná leírni a szív érzéseit, amikor még szívünkben sajogtak a szeretteinktől való elválás okozta fájdalmak és ugyanakkor jelentkeznek a szeretteinkkel való találkozás örömérzései. Hasonló ez ahhoz, amikor a természetben esik az eső és süt a nap, vagy a gyermekhez, aki sírás közben nevet is. Igy éreztünk mi is, amikor először találkoztunk és köszöntöttük egymást a Buenos Aires-i kedves testvéreinkkel, akik oly kedvesen, oly sok szeretettel és annyi előkészülettel fogadtak bennünket. A kikötőből autókkal az imaházhoz vittek bennünket, ahol már megterített asztal várt reánk. A hajón francia konyha volt. Volt ott mindenféle ételből bőven, de azokat a félig főtt, vagy sült húsokat nem tudtuk soha jóízűen fogyasztani. És most, 20 nap után, először ettünk jóízűen a magyarosan elkészített jó tyúkhúslevesből. Kis Ibolyánk három tányér levest megevett, már attól tartottunk, annyit eszik, hogy megbetegszik, de nem betegedett meg. Ebéd után 3 órakor a szépen megtelt imaházban közösen mondtunk hálát mennyei Atyánknak megtartó kegyelméért és az egymással való találkozásért. Imáinkban megemlékeztünk az értünk és az itteni munkáért imádkozó és áldozó kedves testvéreinkről is. Az ima, ének és az üdvözlések elhangzása után Isten Igéjével szolgáltam a gyülekezetnek, amit azóta Urunk segítségével minden szerda este és vasárnap teszek.

A gyülekezetben folyó munkáról: Bevezettük a közös imaórát. Minden szerda este 6-7-ig imaóránk van és 7-8-ig bibliaóránk. Noha az itt élő testvéreink szétszórtan és messze laknak egymáshoz és a gyüiekezethez, mégis szép számmal megjelennek az imaórákon és a bibliaórákon. Az imaórákon kevés kivétellel, mindenki imádkozik és a bibliaórákon nagy érdeklődéssel figyelnek és hozzászólnak az Igéhez és ezért én nagyon hálás vagyok az Urnak. Mivel szoktak gyülekezetünkbe jönni Jugoszláviából kivándorolt szláv testvéreink és barátaink is, akik magyarul semmit sem értenek, noha némelyiknek két óra hosszat kell utazniok vonattal a gyülekezetig és ugyanannyit vissza, gyülekezetünk elhatározta, hogy amikor csak eljönnek kedves szláv testvéreink és barátaink istentiszteleteinkre, olyankor 10-15 percig hírdessem nékik is szláv nyelven az Igét, amit én örömest teszek. Csak látnák kedves szláv testvéreink boldog örömét, amikor anyanyelvükön hallják az Igét és az éneket. Énekkarunkat kibővítettük és bevezettük a rendszeres énekórákat, amit szombat este 6 órai kezdettel tartunk. Hála az Urnak, az énekórára is szép számmal jönnek a fiatal és idősebb testvéreink.

MUNKÁMRÓL VALÓ BESZÁMOLÓ
MÁRCIUS 10-től MÁJUS 30-ig

15-ször tartottam istentiszteletet.
12-szer tartottam bibliaórát.
11-szer tartottam imaórát.
4-szer hírdettem az Igét szláv nyelven.
2-szer csztottam úrvacsorát.
1-szer szolgáltam az ifjúsági órán.
2-szer voltam fiataljainkkal, meghívásra, spanyol gyülekezetben, ahol fiataljaink zenével és magyar énekkel szolgáltak, én meg tolmács által szolgáltam ag Igével.
7-szer tartottam énekórát.
4-szer vezettem megbeszélést.
1-szer részt vettem szövetségi megbeszélésen.
1-szer temetésen voltam.
4-szer jártam mások ügyében.
12-szer fogadtunk vendégeket.
4-szer tettem házilátogatást egyedül.
19-szer tettem házilátogatást feleségemmel, Schaeffer Fülöp diakonus testvérünk vezetésével.

Az elmult két és fél hónap napjai nehéz napok voltak számunkra, mivel még csak kezdők vagyunk itt és nem tudjuk még az itteni nép nyelvét. Ha testvéreinket, vagy barátainkat otthonaikban meg akarjuk látogatni, akkor előbb vezetőt kell keresnünk, aki elvezet bennünket a kívánt helyre. Aztán azért is nehéz, mert életünket teljesen újból kellett kezdeni. Nyugtalanító volt számunkra az április elején kitört forradalom, de hála az Urnak, testvéreink közül senkinek sem történt semmi baja. Itt sok a munkanélküli, a drágaság növekszik és emiatt sokszor van sztrájk. Ebben a nagy bűn-városban a lelki munkát nagyon megnehezíti és költségessé teszi az is, — mint már említettem, — hogy kedves testvéreink nagyon szétszórtan és messze laknak a gyülekezettől. Vannak o-

lyanok, akik 60 km-nél messzebb laknak az imaházhoz. Április 16-án feleségemmel, Schaeffer testvérek vezetésével meglátogattunk két családot. Ez egy teljes napba került. Ezt csak tájékoztatás végett írtam meg a kedves testvéreknek.

Most pedig köszönetet mondunk kedves Szövetségünknek bennünk való bizalmukért, értünk való imájukért és anyagi támogatásukért, amivel lehetővé tették Európából Argentinába való jövetelünket, hogy az Urnak megkezdett munkáját az itt élő magyar nép között tovább folytassuk. Köszönetet mondunk azoknak is, akik egyénileg is gondoltak ránk imájukban és kedves buzdító leveleikkel felkerestek.

A jó Isten áldja meg kedves mindnyájukat sok szeretettel és békességgel, hogy egy szívvel és lélekkel állhassanak mögöttünk, hogy munkánkat zavartalanul végezhessük ahová a kedves testvérek meghívására jöttünk. Kérjük a kedves testvériséget, imádkozzanak továbbra is értünk és az itt folyó munkáért.

Szeretettel köszöntjük az összes testvériséget és maradtunk Krisztus szeretetében, testvérük és munkatársuk:

Buenos Aires, 1963. május 31.

PINTÉR SÁNDOR és CSALÁDJA
Av. Caseros 656,
Buenos Aires, Rep. Argentina

Testvéri szeretet

Fülöp Árpád lelkipásztor által a new brunswicki konvención elmondott előadás kivonata

Isten Mózes által 10 parancsolatot adott az Ő népének. A 10 parancsolat érvényes volt Keresztelő Jánosig, mert "Keresztelő Jánosig a törvény és a próféták hirdettettek . . ." De a Megdicsőülés Hegyén az Ur Jézusnak megjelenik Mózes, aki által Isten a törvényt adta és Illés, a próféták prófétája és megbeszélték az Ur halálát . . ." Tehát a törvényt az idők teljességében Isten országa váltotta fel. A parancsolatok helyett az Evangélium hirdettetik Keresztelő János óta és hirdettetni fog az Ur visszajöveteléig.

Az Evangélium benne van a törvényben is. Szeretet van a "szemet-szemért, fogatfogért" törvényben is, bármilyen keményen is hangzik, mert mit tett volna egy erős édesapa azzal, aki gyermekének valahogy egyik szemét kiütötte? Nem elégítette volna ki, hogy ő is kiüsse a tettes egyik szemét. De nem volt szabad feletébb büntetni . . . Azután fel voltak állítva a menedékvárosok is, ahova el lehetett menekülni a büntetés elől, még súlyos bűn elkövetése elől is . . .

Isten országának egy egészen új törvénye van, a 11-ik parancsolat. Ezt a törvényt, illetve parancsolatot maga az Ur Jézus adta: "Uj parancsolatot adok néktek, hogy ti egymást szeressétek."

Ez az új parancsolat nem feloldja a 10-et, de betölti azokat. Aki a 11-ik parancsolatot betartja, betartja a 10-et is. Mert ahol szeretet van, ott nem kell törvény. Pl. akit az ember szeret, attól nem lop, az ellen nem tesz hamis tanubizonyságot, annak nem kívánja semmijét. Igy foglalja magába a 11-ik parancsolat az előbbi 10 parancsolatot.

A SZERETET ISMERTETŐJEL

"Arról ismeri meg a világ, hogy az én tanítványaim vagytok, ha egymást szeszeretni fogjátok" — "Ez az én parancsolatom, hogy szeressétek egymást". — Igy beszélt az Ur. — János apostol pedig így ír: "Mi tudjuk, hogy általmentünk a halálból az életre, mert szeretjük a mi atyánkfiait." — Máté 23:8-ban ezt olvassuk: "Ti pedig ne hivassátok magatokat mesternek, mert egy a ti Mesteretek, a Krisztus, ti pedig mindnyájan testvérek vagytok."

Milyen melegen, kedvesen hangzik ez a szó: testvér. — A keresztен új ember született: a krisztusi ember. A krisztusi emberek között nincs zsidó, sem görög, se szolga, se szabados; se férfi, se nő, hanem mindnyájan egyek a Krisztusban. EGYEK! Az első keresztyének szíve-lelke EGY vala. Hogy lettek eggyé? Ugy, hogy egy Lélek, Isten Szent Lelke kapcsolta őket egybe. A testvéri szeretet ledönt minden válaszfalat.

Éjjel egy romániai váróteremben, ahol csendesen ültem és vártam a vonat érkezését, megállt előttem egy román viseletű férfi. "Maga az én testvérem" — mondja. "Honnan tudja?" — kérdem. "Látom" — volt a felelet. — Kezet fogtunk és megcsókoltuk egymást. Soha azelőtt, de azóta se találkoztunk. De akkor mindketten éreztük, hogy a Krisztusban testvérek vagyunk. Az illető, mint én is baptista hívő volt.

Éjjel 2 órakor egy magyarországi községben kiszálltam a vonatból. Soha abban a faluban nem voltam. Egy férfitől megkérdeztem, merre laknak hívők. Tudtam, hogy baptista gyülekezet van a faluban. Magyarázatára megálltam egy ablak alatt. Megkopogtattam az ablakot. "Ki az?" hangzik belülről. Felelek és megmondom nevemet és hogy honnét jöttem. Soha azelőtt nem találkoztam e családdal, de pár perc mulva a legmelegebb testvéri fogadtatásra találtam.

A LELKI TESTVÉRISÉG ÖRÖKÖS

A kegyetlen halál szétszakítja a testi kapcsolatokat. Testi testvériség, családi kapcsolat a halállal felbomlik. Pár hete egy férfit temettem, aki teljesen hitetlen volt, sőt büszkélkedett hitetlenségével, egy alkalommal valamit vásárolni ment, de az utcán összeesett és meghalt. Felesége és gyermekei tudjuk, hogy minden kapcsolat megszünt a volt férjjel, édesapával. Vajha elfogadta volna Krisztust alkalmas időben, akkor a kapcsolat örökös lett volna.

Testi testvéreimet — kik Romániában laktak — Budapestről látogattam meg. Nagy volt az öröm. De beszélgetni alig tudtunk két óra hosszat. Nem volt miről beszélnünk. Két különálló világ voltunk. Csak ültünk szótlanul. Ekkor bekopogtatott egy falumbeli hívő ember. Leültünk egy sarokban és a késő órákig beszélgettünk, miután megöleltük és megcsókoltuk egymást. Hogy tudtunk így eggyé lenni ketten? Mert lelki testvérek voltunk, egy Urunk volt és van, a Krisztus!

Pál írja levelét Filemonhoz. A 10. versben fiának nevezi Onézimust, a szökött rabszolgát. Kéri Filemont, hogy fogadja magához Onézimust, mint "az én szivemet"; mint "örökkévalót"; mint "szeretett atyafit"; mint "engemet" (Pált). — (Lásd Filemonhoz írt levelet). — Onézimus úgy tér vissza, mint "örökkévaló"; mert a lelki kapcsolat örökös.

Roppant fontos, hogy a szeretet őszinte legyen és ne legyen benne személyválogatás. Nagyon helytelen, hogy egyes alkalmakkor, pl. 25, vagy 50 éves házassági jubileumkor, vagy menyegzőkön az illetékesek kétféle meghívót küldenek ki ugyanazon gyülekezet tagjai között. Vannak, akiket csak az imaházba hívnak. Ezek rendszerint az öregek, özvegyek és szegények. Azután vannak, akik a menyegzői lakomára is hivatalosak. Ezek az előkelőbbek és fiatalabbak. — Saját szememmel és pedig már a meggyógyult szememmel — láttam, hogy hogyan válik kétfelé a gyülekezet, a lelki testvériség, hogy a szertartás után egyik rész haza menjen, akiket nem tartottak méltónak a lakomára és az alsó teremben adandó műsorra meghívni — és azok, akik meghívóval az imaház alsó termébe is lemehettek. AZ ÖRDÖG MUNKÁJA EZ! Nem jobb volna egyszerűen kávét és kalácsot felszolgálni és az egész testvériséget meghívni az alsó terembe is? Igy örülhetne az egész gyülekezet az örülőkkel. Nem széttépni, de összekapcsolni kell a szeretetben a testvériséget. FÉLRE A SZEMÉLYVÁLOGATÁSSAL! Megfogadtam, hogy ezután csak olyan menyegzői lakomán veszek részt, ahol az egész gyülekezet jelen lesz. Isten országában a legkisebb a legnagyobb!

MEDDIG MEGY A TESTVÉRI SZERETET?

"Arról ismerjük meg a szeretetet, hogy Ő életét adta értünk, mi is kötelesek vagunk odaadni az életünket a mi atyánkfiaiért." — "Akinek van miből élnie e világon és elnézi, hogy az ő atyjafia szükségben van, és elzárja attól a szivét, miképpen marad meg abban az Isten szeretete?" — "Fiacskáim, ne szóval szeressük egymást, se nyelvvel, hanem cselekedettel és valósággal". — Igy tanít János apostol.

Oh bár égne szivünkben az egymás iránti testvéri szeretet és összekapcsolna bennünket a mennyei Kanaán felé vivő útunkban . . .